

**УДК 656**

**С.С. Дуркот, П.В. Дрозд**

Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя, Україна

## **МІЖНАРОДНІ АВТОБУСНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ**

**S.S. Durkot, P.V. Drozd**

## **INTERNATIONAL BUS TRANSPORTATION**

Міжнародні автобусні перевезення відіграють важливу роль у забезпеченні мобільності населення, сприяючи розвитку економічних, культурних та соціальних зв'язків між країнами. В умовах інтеграційних процесів та зростаючої глобалізації попит на міжнародні автобусні маршрути постійно збільшується.

Міжнародні автобусні перевезення в Україні зазнали значних змін у контексті війни, що розпочалася в лютому 2022 року. Закриття авіапростору для цивільних польотів та обмеження в роботі залізничного транспорту призвели до суттєвого зростання попиту на автобусні перевезення. За перші пів року війни продаж квитків на міжнародні автобусні рейси збільшився втричі, а частка міжнародних перевезень досягла 86% від загального обсягу.

Значна частина пасажиропотоку була спрямована до сусідніх країн, зокрема Польщі, Чехії, Німеччини, Іспанії, Угорщини та Словаччини. Основними причинами поїздок стали туризм, зустрічі з близькими, службові відрядження та забезпечення власної безпеки.

Водночас, зростання попиту супроводжувалося підвищенням цін на перевезення. З лютого 2022 року міжнародні автобусні перевезення подорожчали на третину, а внутрішні - наполовину. Це було зумовлено збільшенням вартості пального та інших експлуатаційних витрат.

Для покращення ситуації Міністерство інфраструктури України ініціювало реформи, спрямовані на спрощення процедур отримання дозволів для перевізників, впровадження електронних сервісів та підвищення якості обслуговування пасажирів. Зокрема, планується створення Реєстру міжнародних автобусних маршрутів, що дозволить пасажирам отримувати детальну інформацію про легальні маршрути та купляти квитки онлайн.

Таким чином, війна в Україні суттєво вплинула на ринок міжнародних автобусних перевезень, спричинивши як зростання попиту, так і необхідність адаптації транспортної системи до нових реалій.

Міжнародні автобусні перевезення є важливим сегментом транспортної системи, забезпечуючи мобільність населення, сприяючи розвитку міжкультурних зв'язків, торгівлі та туризму. Автобусний транспорт відзначається відносною економічністю, доступністю для широких верств населення та гнучкістю маршрутів.

Статистичні дані показують, що у 2023 році найбільше пасажирів, які обирали автобусні перевезення, належали до вікових категорій 25–40 років (40%) та 18–24 років (30%). Згідно з опитуваннями, головними причинами вибору автобусного транспорту стали низька вартість (45%) та зручність прямих маршрутів (35%).

Автобусний транспорт має низку суттєвих переваг, які визначають його популярність у міжнародному сполученні. Основною перевагою є його економічність, оскільки перевезення автобусами значно дешевші порівняно з авіатранспортом чи навіть залізничними перевезеннями. Це робить автобусні маршрути доступними для широкого кола пасажирів, включаючи туристів, студентів та працівників-мігрантів. Додатковою перевагою є гнучкість маршрутів: автобуси можуть легко зупинятися у невеликих населених пунктах, що недоступно

для інших видів транспорту. Вони також не вимагають складної інфраструктури, що знижує витрати на їх організацію.